

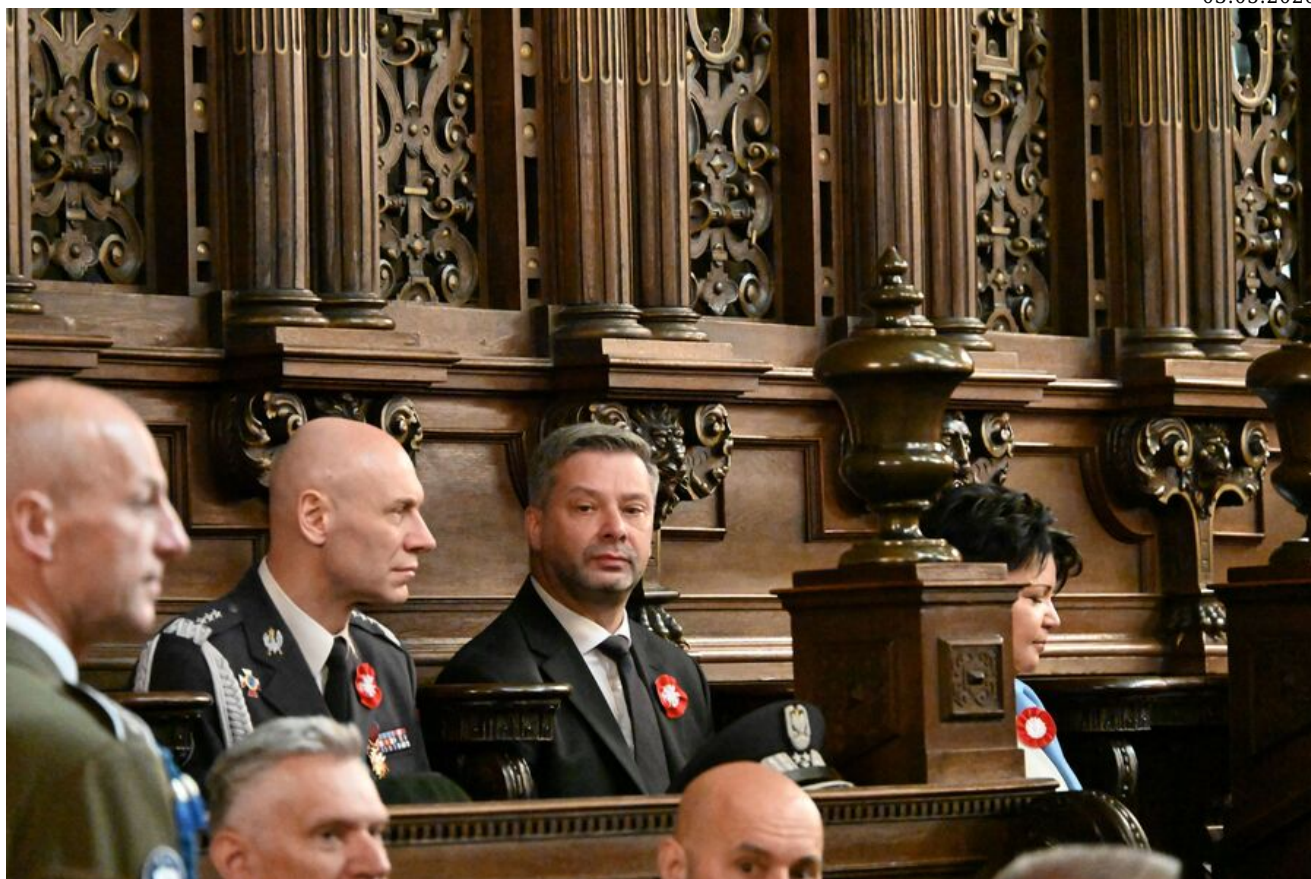
Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/aktualnosci/241152,Krakowskie-uroczystosci-w-235-rocznice-uchwalenia-Konstytucji-3-Maja.html>
13.05.2026, 18:54

Krakowskie uroczystości w 235. rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja

Tłumy Krakowian wzięły udział w uroczystościach wojewódzkich z okazji Święta Konstytucji 3 Maja oraz w pikniku rodzinnym przy Barbakanie.

03.05.2026

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Obchody rozpoczęły się mszą świętą za ojczyznę w Katedrze na Wawelu. Tuż po jej zakończeniu uroczysty pochód patriotyczny wyruszył ze Wzgórza Wawelskiego i zatrzymał się przy Krzyżu Katyńskim na placu im. o. Adama Studzińskiego, gdzie delegacje złożyły wieńce.

Następnie uczestnicy przeszli ul. Grodzką, przez Rynek, a następnie ul. Floriańską do placu Jana Matejki, gdzie odbyła się główna część uroczystości. Przed Grobem Nieznanego Żołnierza wysłuchano przemówień dr. hab. Filipa Musiała, dyrektora Oddziału IPN w Krakowie oraz wicepremiera, ministra obrony narodowej Władysława Kosiniaka-Kamysza.

Odśpiewano hymn państwowy. Dokonana została również uroczysta zmiana warty oraz odczytany Apel Pamięci. Wręczono odznaczenia państwowe oraz nadania obywatelstwa polskiego. Część oficjalną zakończyło złożenie wieńców i kwiatów.

Na zakończenie odbyła się defilada pojazdów reprezentacyjnych służb mundurowych i formacji konnych.

Pod Barbakanem, gdzie w godzinach 11-15 trwał piknik rodzinny, krakowski Oddział IPN wystawił stoisko, na którym można było odebrać materiały edukacyjne, a wśród nich broszurę „3 maja 1946 r. w Krakowie”.

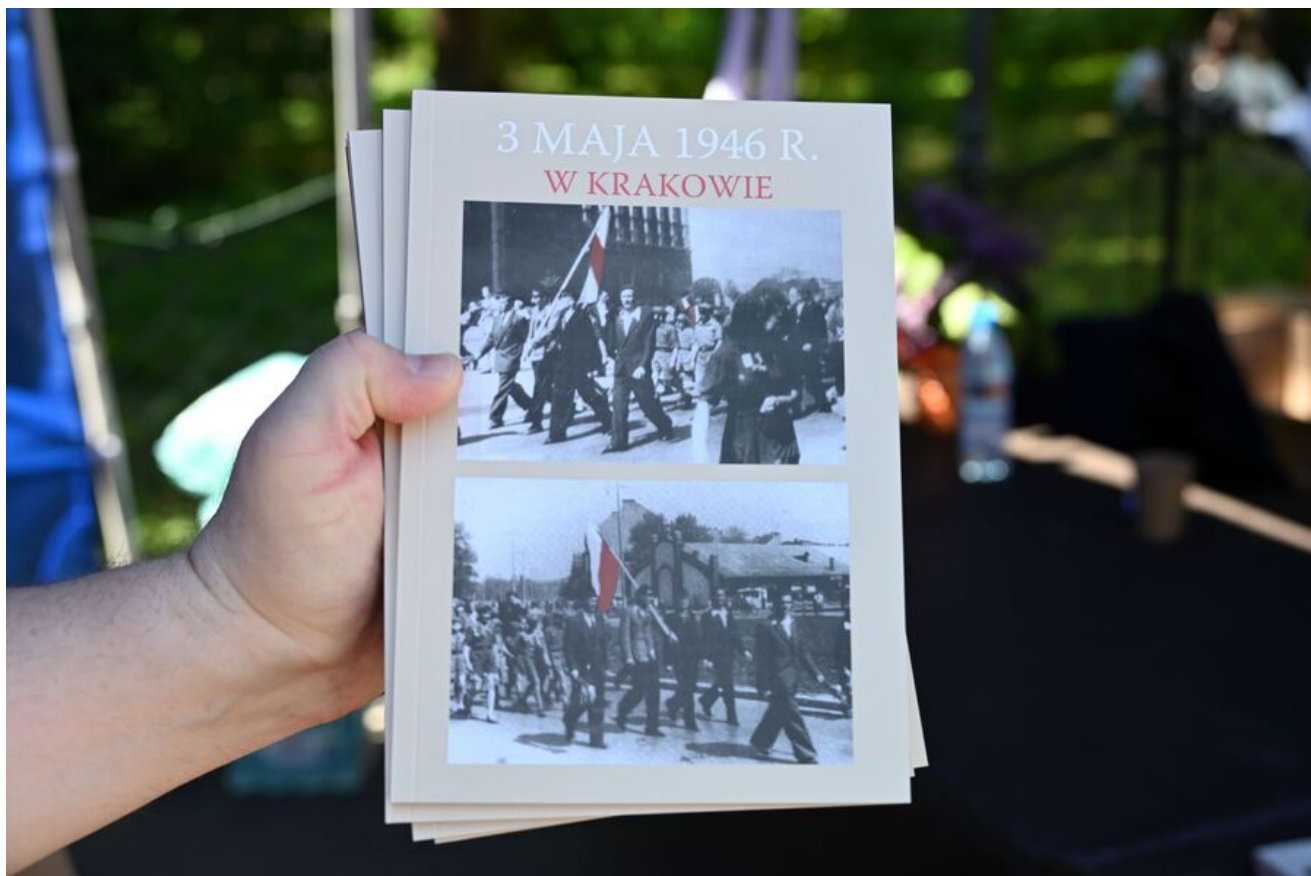
Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Zaneta Wierzgacz (IPN)

Uroczystości z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Fot. Żaneta Wierzgacz (IPN)

Najstarsze święto narodowe

Uchwalona 3 maja 1791 r. przez Sejm Czteroletni konstytucja była „ostatnią wolą i testamentem gasnącej Ojczyzny”, a po utracie przez Polskę niepodległości przez 123 lata rozbiorów przypominała o polskiej suwerenności. W czasach istnienia PRL 3 maja był zwykłym dniem pracy. Komunistyczne władze nie zamierzały świętować rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja. Obchodziła je natomiast opozycja, narażając się w ten sposób na represje ze strony aparatu komunistycznego.

Nie od razu Święto Konstytucji 3 maja zostało przez komunistów zakazane. W 1945 r. świętowano na szczeblu państwowym – wprawdzie uroczystości propagandowo przystrojono portretami Lenina, ale twórców konstytucji, reformatorów z okresu Sejmu Czteroletniego, komunistyczny aparat propagandowy próbował przedstawić niemal jako protoplastów „ludowej Polski”.

Szybko zorientowano się o nieuczynnych zamiarach komunistów i już w 1946 r., w dzień rocznicy uchwalenia konstytucji, w wielu miastach odbyły się antyrządowe manifestacje, które władza komunistyczna brutalnie stłumiła. Szczególnie dramatyczny przebieg miały wydarzenia w Krakowie, gdzie po uroczystej mszy w Kościele Mariackim uformował się wielotysięczny pochód. W trakcie przemarszu pod budynek komitetu PPR, uczestnicy demonstracji wznosili okrzyki: „Precz z Bierutem!”, „Precz z terrorem UB!”. Do rozproszenia tłumów władze użyły oddziałów Korpusu Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Do demonstrantów strzelano z broni maszynowej, śmierć poniosło kilkanaście osób, kilkaset zostało rannych. Po tych wydarzeniach uroczystości 3 maja komunistyczne władze starały się ograniczyć do minimum, aby finalnie zakazać świętowania w 1951 r.

Swobodne obchody święta zostały ponownie zorganizowane dopiero w 1989 r., po obradach Okrągłego Stołu. 6 kwietnia 1990 r. Sejm odrodzonej Rzeczypospolitej Polskiej przegłosował

ustawę przywracającą rocznicę uchwalenia pierwszej polskiej konstytucji, jako oficjalne święto narodowe.

- ▶ [Najstarsze polskie święto narodowe](#)
- ▶ [Wokół symboli narodowych i Święta Trzeciego Maja](#)
- ▶ [„1946. Rok nadziei i walki” - dodatek prasowy IPN do pobrania](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Kraków

Kraków

Relacja